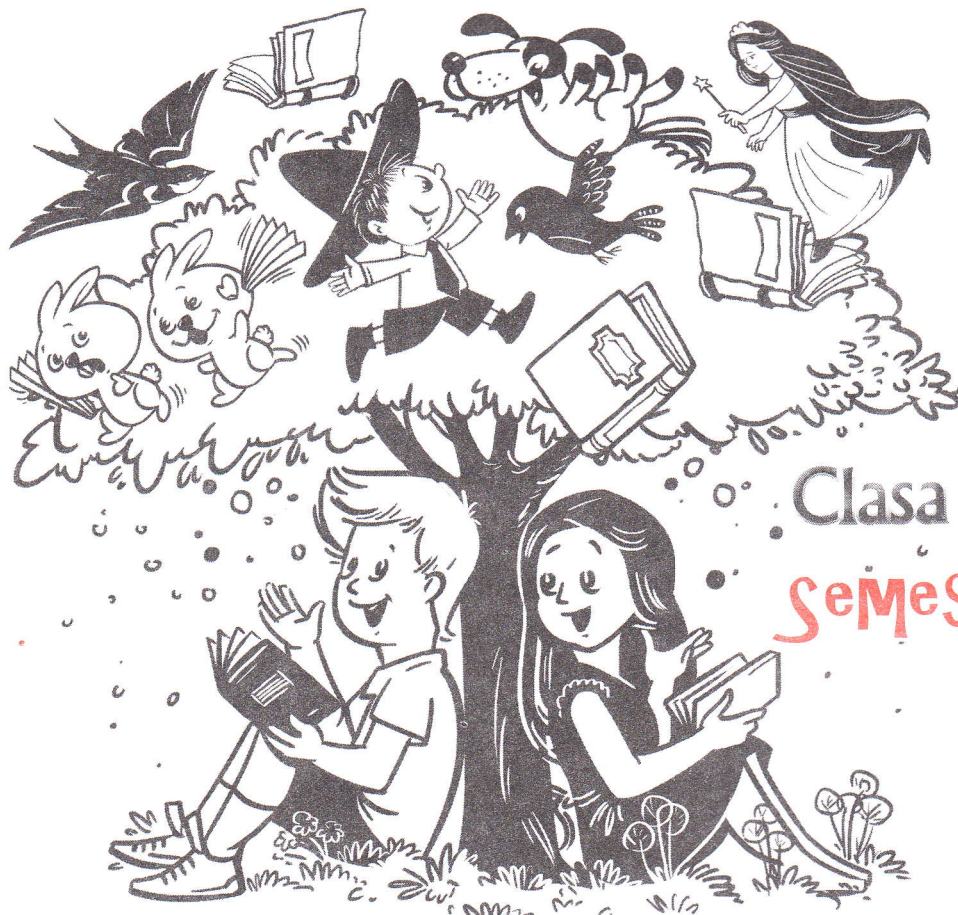

SĂ DEZLEGĂM TAINELE TEXTELOR LITERARE

Clasa a III-a
SEMESTRUL 2

VII. TĂRĂMUL COPILĂRIEI

<i>Sarea în bucate</i> , după Petre Ispirescu	4
<i>Copii eram noi amândoi</i> , de Mihai Eminescu	9
<i>Alice în Țara Minunilor - Balta de lacrimi</i> , după Lewis Carroll	13
Lectură. <i>Fata din dafin</i> , poveste populară	17
Recapitulare	19

VIII. SALUTARE, PRIMĂVARĂ!

<i>Rapsodii de primăvară</i> , de George Topîrceanu	22
<i>Fructul cel mai valoros</i> , poveste populară	26
<i>Degețica</i> , după Hans Christian Andersen	30
<i>Colț Alb</i> , după Jack London	35
Recapitulare	38

IX. LA PAȘTI

<i>La Paști</i> , de George Topîrceanu	41
Recapitulare	49

X. SIMFONIA FLORILOR

<i>Vizită</i> , după Ion Luca Caragiale	52
<i>Heidi, fetița munților</i> , după Johanna Spyri	58
<i>Hoinar</i> , după Emil Gârleanu	64
Recapitulare	70

XI. VARA ȘI BUCURIILE EI

<i>Pinocchio</i> , după Carlo Collodi	74
Fișă de lectură. <i>A fost oriunde ca niciunde...</i> , de Florin Bican	78
Recapitulare	79
Recapitulare finală (1)	83
Recapitulare finală (2)	86

Sarea în bucate

după Petre Ispirescu

• Înțelegerea textului. Comunicare •

1

Completează cadranele cu informații desprinse din text.

<p>a) Titlul: _____ Autorul: _____ Personajele: _____ _____ _____</p>	<p>b) Locul întâmplării: _____ _____ Timpul acțiunii: _____ _____ _____</p>
<p>c) Răspunde la întrebări:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● De ce a izgonit-o de la palat împăratul pe fiica cea mică? _____ _____ ● Ce calități a apreciat împărăteasa la slujnica sa? _____ _____ ● De ce crede fata că sarea este prețioasă? _____ _____ ● Ce a înțeles în final împăratul? _____ _____ 	<p>d) Transcrie din text enunțurile care o descriu pe fiica cea mică a împăratului.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

2

Bifează și motivează răspunsul ales.

- Titlul: atrage atenția, este neobișnuit;
 se referă la învățătura poveștii;
 se referă la importanța sării în alimentație.

- Împăratul a pus întrebarea ca să: audă vorbe pline de iubire;
 aprecieze dragostea fetelor;
 vadă care dintre fete îl iubește mai mult.

3 Încercuiește varianta corectă.

Respect pe împrușcarea și căști

● Împăratul s-a înveselit atunci când:

- a auzit cum îl iubește fiica sa cea mică;
- a ascultat cuvintele celor două fiice mai mari;
- a gustat din farfuria cu mâncare pregătită.

● Împăratul s-a supărat pe mezină pentru că:

- nu îl iubea ca surorile ei;
- aceasta a răspuns printr-o glumă nepotrivită;
- a considerat că este lipsită de respect și iubire.

● Atunci când împăratul a primit la nuntă mâncarea nesărată:

- s-a supărat pe ficele mai mari;
- a înțeles cât de importantă este sarea în mâncare;
- a priceput că vorbele mezinei fuseseră pline de iubire și înțelepciune;
- a crezut că gazda vrea să îl ridiculizeze.

4 Ordonează ideile următoare conform întâmplărilor din text.

- Împărăteasa și prințul din vecinătate sunt cucerii de calitățile fetei.
- La aflarea adevărului, împăratul apreciază înțelepciunea fetei sale.
- Tatăl, supărat de răspunsul fiicei mai mici, o izgonește de la palat.
- La nuntă, fata îl invită și îi pregătește mâncarea tatălui său.
- Împăratul invitat este nemulțumit de gustul bucatelor.
- Împăratul se bucură auzind răspunsurile fetelor mai mari.

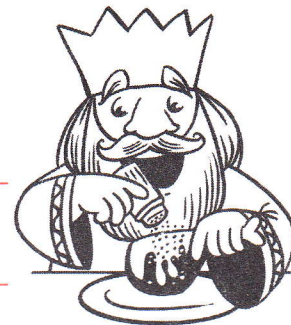
5 Împarte textul în fragmente potrivite ideilor de mai sus și povestește oral fiecare fragment.

6 Recenzie.

- Printr-o propoziție, exprimă conținutul textului.

- Într-un cuvânt, rezumă conținutul textului.

- Notează ideea care ți se pare cea mai importantă din text.

7 Spune-ți părerea! De ce au râs surorile mai mari când au auzit răspunsul mezinei?

8 **Recunoaște povestea și personajul din următorul fragment. Scrie în tabel trăsăturile fizice și morale ale personajului, apoi motivează-le.**

„Trecu timpul, dar nu prea multisor, și împărăteasa născu o fetiță albă ca zăpada, cu gura roșie ca sângele și cu păr negru ca abanosul. [...]

Ea îngrijea acum de toate treburile casei și-n fiecare dimineață piticii plecau în munți să scoată aur și tot soiul de alte metale și, când se întorceau seara acasă, găseau mâncarea gata, aburind pe cuptor.“

Trăsături fizice	Trăsături morale
frumoasă: fața „	harnică („se îngrijea de treburile casei“)
	pricepută
gingașă:	iubitoare

Reține!

Atunci când descriem o persoană trebuie să ne referim la două aspecte:

a) **Trăsăturile fizice** reprezintă ceea ce vedem atunci când privim o persoană.

Exemplu: *statura, culoarea ochilor, a părului, forma feței, orice alte detalii pe care le poți observa, inclusiv modul în care se îmbracă, dacă e mereu îngrijită sau nu, cum se mișcă, gesturile, vocea, vârsta.*

b) **Trăsăturile morale** le putem deduce din comportamentul sau faptele persoanei respective.

Exemplu: *înțeleghător, blând, egoist, generos, amabil, respectuos, mofturos, nepolitic, sincer, prefăcut, atent, grijuliu, superficial, calm, agitat, indulgent, exigent, fricos, curajos, harnic, leneș, isteț etc.*

9

Pantomimă.

a) La clasă sau împreună cu părinții vizionează fragmente cu: Stan și Bran, Charlie Chaplin. Când filmele erau mute, cum se exprimau actorii fără să folosească limbajul?

b) Imită un personaj îndrăgit prin gesturi și mimică (pantomimă). Clasa ghicește personajul.

10

Autoportret. Realizează descrierea trăsăturilor tale fizice și morale.

Mă numesc Ruxi. Sunt mică de statură, cu fața ovală și ochii negri. Am părul castaniu și ondulat. Îmi place să fiu îngrijită, să am gulerașul alb și fusta călcată. Mă mișc mult, îmi place să vorbesc și sunt veselă.

Unii spun că sunt cam vorbăreață, dar eu nu vorbesc în ore. Nu sunt mofturoasă și sunt hotărâtă când vreau ceva. Nu am totdeauna răbdare și termin repede ce am de făcut. Bunica îmi spune că sunt cam zorită. Îmi place mult să inventez jocuri.

• Elemente de limba română, îmbogățire a vocabularului și exprimare corectă •

1 Transcrie textul, înlocuind cuvintele subliniate cu alte cuvinte cu sens asemănător.

A fost odată un împărat aprig, curajos și priceput. Acesta avea trei fete. Curios, le-a întrebat cum îl iubesc. După ce a primit răspunsurile fetelor mai mari, împăratul s-a bucurat, dar răspunsul fetei mai mici l-a mâhnit. Supărat, împăratul o alungă de la palat. Fata cea mică și-a cerut iertare și a plecat în lume. Ajunsa la curtea unui împărat, împărăteasa a îndrăgit-o pentru isteteimea și vrednicia ei.

2 Alcătuieste câte un enunț pentru cele două sensuri ale cuvântului „a socoti”. Scrie în paranteză explicația pentru fiecare.

(_____)

(_____)

3 Analizează substantivele însoțite de adjective și respectă formulele: *substantiv (fel, gen, număr)*; *adjectiv (gen, număr)*.

împărat curajos, ochii frumoși, trupul gingaș, masă împărătească

4 *Fișă de portofoliu.* Realizează calendarul naturii pentru o săptămână. Utilizează următoarele simboluri.

LUNI	MARȚI	MIERCURI	JOI	VINERI	SÂMBĂȚĂ	DUMINICĂ

5 Transformă, folosind formele „printr-o”, „printr-un” și „dintr-o”, „dintr-un”.

din caiet ⇨ _____ prin copac ⇨ _____

din încercare ⇨ _____ prin curte ⇨ _____

Alcătuieste apoi câte un enunț cu fiecare formă sau cu două forme combinate.

Exemplu: **Dintr-un caiet vechi și dintr-o încercare am construit un zmeu mare.**

din biblioteca, dintr-un, bunicului, hartă, am scos, sertar, o, veche;

printr-o, i-am anunțat, scrisoare, că, voi petrece, la ei, pe bunici, vacanța, îmi;

Alcătuiește un text cu titlul „La joacă” în care să folosești ortogramele:

printr-o, printr-un, într-o, într-un, dintr-o, dintr-un.

Clubul de lectură

Țapul și șarpele

după Petre Ispirescu

Un țap, voind să treacă într-o livadă, a fost silit să dea printr-o apă ce curgea acolo. Și fiindcă n-avea încotro, s-a lăsat în gărlă și a început să înoate.

Când era pe la jumătatea gărlei, s-a pomenit pe lângă dânsul cu un șarpe că-i zice:

– Măi, țapule, ia-mă și pe mine să mă treci la uscat.

Țapul, temător, îi răspunse:

– Tu vezi bine că abia pot să-mi duc părul de pe mine, și tu mai ceri să te iau și pe tine?

– Așa o fi; dar iată că umblu să mă înec, și atâta prietenie nu pot găsi la tine?

Țapul îl lăasă să se urce pe dânsul, și-și puse toate puterile ca să înoate spre a ieși cu bine dincolo. Șarpele, călare pe țap, începu a se încolăci împrejurul gâtului și a-l strânge ca să-l sugrume.

– Da' ce faci, prietene? că, uite, nu mai pot răsufla și o să ne înecăm amândoi.

– Vezi că mie mi-e foame. Acum ești în mâna mea și aș vrea să-mi potolesc foamea cu tine.

– Foame, foame; prieten, prieten; dar cu o mortăciune socotești tu să te îndestulezi? Așteaptă nițel până ieșim la margine și acolo să-ți arăți prietenia. Acum mai slăbește-mă din dragoste, ca să pot înota.

Șarpelui îi plăcură vorbele și, mai slăbind pe țap, acesta își puse toate puterile și ajunse la uscat cu șarpe cu tot.

Pe când încă înota, se gândea la prietenia șarpelui și începu a născoci un mijloc de a-și mântui viața.

După ce ieșiră la uscat, țapul prinse a zice:

– Șarpe, tu mi-ai cerut prietenia, eu ți-am dat-o. M-am luptat cu primejdia și am ieșit la uscat cu bine. Fă-mi și tu hatârul acum și dă-te jos, ca să ne măsurăm, cine este mai lung. Apoi mă vei mânca în bunăvoie.

– Ei, haide, de, să nu zici că nu ți-am fost prieten! Și dându-se jos de pe grumajii țapului, aștepta să se măsoare cu dânsul.

Țapul asta și voia. Cum îl văzu jos, se repezi cu coarnele de sfârâmă capul șarpelui și-l strivi călcându-l cu copitele lui cele tari.

După ce îl văzu pus bine, întinzându-l cât era de lung, zise:

– Vezi așa îmi place mie prietenia, dar să fie dreaptă. Ce erau încolăciturile alea împrejurul meu? Piei acum cu prietenia ta cu tot, să-ți aud de nume și să te văd când mi-oi vedea ceafa!

